

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE
Glasilo Slovencev v Argentini

Leto LXXX | 26. maja 2021 - Buenos Aires, Argentina | Št. 5

www.svobodnaslovenija.com.ar

Svobodna Slovenija

ZAČETEK SLOVENSkih ŠOL

BALANTIČEVA ŠOLA | *Naš dom San Justo*

V jubilejnim letu, s podvojenim zagonom!

Z velikim upanjem in polni veselja so se odprla obzorja novega šolskega leta 2021. Začetek je bil obarvan z velikim pričakovanjem, da se bomo končno srečali v učilnicah v živo in nič več preko računalnikov, tablic ali telefončkov. Zaživela je osnovna šola Franceta Balantiča in znova se je na dvorišču Našega doma zaslišal otroški živžav. Začutili smo pristočno razigranost in navdušenje ponovnega druženja med učenci in učitelji. Veselje se je množilo na obrazih nas vseh, zaznali smo, kako je osebno srečanje potrebno in pomembno.

Torej z vsemi protokoli smo v soboto, 10. aprila, pričeli s poukom s prisotnostjo otrok, čeprav smo virtualno že začeli 27. marca. Štirje novi šolarčki so s tremi leti vstopili v naš

vrtec in dve novi družinici sta povečali našo šolsko družino.

Zaradi novih omejitev in državnih predpisov smo zdaj zopet primorani nadaljevati pouk preko spleta. Prizadevamo si, da ohranimo red, prisrčen in živ stik z vsemi učenci, tudi z dopisnimi šolarji, ki živijo na jugu Argentine, v Calafate-ju in v tujini, v Madridu. Poleg obveznega znanja slovenskega jezika in kulture, se zavedamo izredne važnosti posredovanja krščanskih in slovenskih vrednot ter krepimo v otroških srcih zavest pripadnosti slovenskim koreninam.

Sledimo znamenju časov in tako je pred tremi leti pod okriljem Balantičeve šole začel uspešno delovati Tečaj ABC po slovensko. Zaradi zadnjih odredb moramo zdaj že drugo leto poučevati preko spleta. Vse štiri skupine tečaja ABC po slovensko -otroci, najstniki, mladi in odrasli- so istočasno pričeli s poukom preko platforme Zoom v soboto, 27. marca 2021. Vsako soboto se veselo srečujejo, od 10. do 12. ure in napredujejo v znanju in ljubezni do slovenske besede in kulture.

Šola Franceta Balantiča letos obhaja visoki jubilej 70. letnice. Ponosni smo na naše delovanje in poslanstvo! Naša šola je steber slovenske skupnosti na lokalni ravni, kakor tudi v širšem obsegu slovenske skupnosti. V novih razmerah moramo biti iznajdljivi in povsem domiselni, saj odkrivamo nove potrebe in zahteve. V težkih, izjemnih okoliščinah v katerih se nahajamo, ohranimo mir duha in srca! S podvojenim pogumom dvigajmo naš pogled k Bogu, ki nam zagotavlja, da je vedno z nami in vse dni, da nas opogumlja in krepi. Blagoslovljeno šolsko leto 2021!

Irena Urbančič Poglajen

ROŽMANOVA ŠOLA | *San Martín*

Šolsko leto 2021 smo začeli z roditeljskim sestankom prek Zooma.

Po dobrodošlici novim družinam in med različnimi točkami, ki smo jih obravnavali, so učiteljice povedale staršem, kako bo potekal pouk v prvi polovici leta.

Pouk bo bimodal. Skupine pa se bodo izmenjavale med virtualnim učenjem in prisotnostjo v šoli.

Prvi dan pouka je potekal virtualno. Začeli smo z otroškimi križevim potom, ki sta ga pripravili ga. Olga in ga. Juli, pri katerem je vsak lahko sodeloval.

Nato je pa vsaka učiteljica nadaljevala

pouk s svojo skupino. Letos v Rožmanovi šoli poučujejo:

- vrtec: Andrejka Kociman
1. in 2. razred: Juli Kastelic Štumberger
3. in 4. razred: Nadja Petkovšek
5. in 6. razred: Nina Pristovnik Díaz
7. in 8. razred: Magda Zupanc Petkovšek
verouk: Olga Dolenc Kociman in Juli Kastelic Štumberger

Otroci so šolsko leto začeli z velikim navdušenjem!

Nina Pristovnik Díaz

PREŠERNOVA ŠOLA | *Slovenska Pristava*

Spet veselo na delo!

Po dolgih poletnih počitnicah in po enem letu, med katerim se nismo mogli osebno srečati zaradi svetovne pandemije, smo se z veseljem vrnili v šolo dr. Franceta Prešerna.

Formalni začetek slovenskega pouka smo naredili preko spleta 27. marca 2021.

Najprej smo poslušali slovensko in argentinsko himno, nato pa je katehistinja Viki Selan spregovorila nekaj besed o bližajočem se cerkvenem prazniku, o Veliki noči. Skupaj smo prosili Svetega Duha, naj blagoslovlja naše delo.

spoznajo med seboj in z učiteljico, s katero bodo delili letošnji sobotni pouk.

Letos se je v šolo vpisalo veliko novih otrok, tako v vrtec kakor tudi v tečaj ABC.

Vrtec je poln živžava! To nam je v veliko veselje, saj je poročstvo za dolgoletno nadaljevanje in obstoj našega tečaja.

Tako smo zaključili formalni začetek.

Po Veliki noči smo se po enem letu spet srečali na Pristavi, a tokrat v živo.

To je bilo res iskreno, čustveno srečanje! Nismo si mogli planiti v objem, a iz otroških oči je žarelo veselje. Spoštljivi drug do drugega, smo vsi pazili na protokol, samo da bi lahko bili spet skupaj v šolskih klopeh. A na žalost so se v državi razmere poslabšale in zaradi novih ukrepov predsednika vlade smo se vrnili na virtualni pouk.

Srčno upamo in želimo, da bi se bolezen umirila in da bi se kmalu lahko spet srečali na Pristavi. Nadaljujemo pa z delom, ki so ga naši predniki začeli pred več kot 70 leti.

Andrejka Papež

Takoj nato je pozdravila vse navzoče voditeljica Prešernove šole ga. Andrejka Papež Córdoba in izrekla prisrčno dobrodošlico vsej šolski skupnosti, predvsem pa novim družinam, ki so se vključile letos. Izrazila je veselje vseh učiteljic ob ponovnem srečanju z otroki. Za mnoge je to nadaljevanje dela, ki so ga začeli v prejšnjih letih, za najmlajše pa prvi korak na novi poti.

Že nekaj let deluje na Pristavi tudi tečaj ABC po slovensko za otroke, ki so prav tako del naše skupnosti, a niso imeli možnosti, da bi bila slovenščina njihov prvi jezik. Zato je ravnateljica spregovorila tudi nekaj besed v španščini, saj je veliko staršev, ki nimajo slovenskih korenin, a s spoštovanjem spremljajo in podpirajo učenje slovenskega jezika.

Nato je vsaka učiteljica povabila otroke svojega razreda, da se predstavijo in se tako

SLOMŠKOVA ŠOLA | Ramos Mejía

Česar se človek v mladosti nauči, zna vse svoje žive dni!
- Anton Martin Slomšek

Počitnic je konec, med nami je že jesen. In z njo tudi novo šolsko leto.

V Slomškovi šoli smo letos imeli virtualni začetni roditeljski sestanek v soboto, 20. marca. Starši so otroke vpisali na nov, "moderen" način, preko Google forms. Vpisanih je 44 otrok. Starše smo seznanili z letošnjimi izzivi in jim razložili, kakšni bodo protokoli in kakšni so naši načrti glede poteka pouka.

Voditelj šole je staršem predstavil učitelje za šolsko leto 2021. Prej je pa seveda poročal, kako je bilo težko nadomestiti učitelje ki so

zaradi osebnih ali službenih razlogov morali zapustiti šolo. Lansko leto smo se poslovili od Mirjam Klemen Črne, Saši Smrdelj, Angelike Kalin, Veronike Brula in g. Roberta Bresta.

Letošnji učitelji so: Nadja Jakoš, Viki Kastelec, Zofija Bokalič, Monika Vitrih Koželnik, Štefi Bokalič, Marjana Grabnar Petkovšek, Gabi Oblak, Jani Kocmur, Nati Podržaj, Janez Petkovšek, Tati Brula in Marcelo Brula.

Po kratkem sestanku smo določili, da bo prvi dan pouka potekal virtualno 27. marca, naslednji pa v domu v soboto, 10. aprila.

Na prvem virtualnem srečanju so imeli vsi otroci kratko pripravo na Veliko noč, kjer so

tudi sami spletni butarice, saj naslednji dan je že bila Cvetna nedelja.

Po Veliki noči pa prvi dan pouka "v živo"! Koliko veselja in začudenja. Nekaterih otrok nismo videli že več kot eno leto! Začetek je bil malo drugačen kot po navadi. Skupni začetek pouka smo ukinili, otroci so morali kar naravnost v razrede. Tam so z učitelji zmolili jutranjo molitev in veselo na delo!

Otroci prihajajo v šolo z veseljem. Potrebujejo stika s prijatelji in učitelji. Pridno in vestno izpolnjujejo protokole. Od najmlajših do starejših, vsi vedo kako se je treba obnašati v času Covid-a.

Konec meseca aprila pa je gdč. Štefi Boka-

lič, zaradi službenih obveznosti morala zapustiti šolo. Po 15 letih se je poslovila od naših učilnic in žal je zaradi novih omejitev nismo mogli posloviti, kakor bi bilo treba! Veliko je naredila za Slomškovo šolo! Hvala, Štefi!

Tako nadaljujemo s poukom, zadnji ukrepi nam na žalost ne spet onemogočajo osebni stik. Torej smo se vrnili k virtualnemu pouku in upamo, da to ne bo predolgo trajalo.

Vsi potrebujemo osebnega stika, otroci si najbolj želijo stika s prijatelji, učitelji pa komaj čakamo na nasmejane vesele obraze naših ljubih učencev!

Marcelo Brula

JEGLIČEVA ŠOLA ABC PO SLOVENSKO

"Dober dan slovenska šola, dober dan zastava, Dober dan prijat' lji moji, gospodična draga!"

Zelo pogrešamo jutranji zvonček, to pesem in vse kar nam ta pomeni: učenci postavljeni v vrste po razredih, učiteljice, ki jim stojijo ob strani, zastavi, starši, jutranja molitev in pozdrav.

V Jegličevo šolo se je letos vpisalo 22 otrok. Hvala Bogu smo dobili nove učne moči, kar nas je zelo razveselilo in navdušilo, da pričnemo novo šolsko leto. Pridružile so se nam Nataša Urbančič in Veronika Selan. Še naprej pa bodo vodili različne razrede ga. Ana Urbančič Loboda, ga. Nevenka Belič Strellatelli, g. Andrej Kavčič in gdč. Paula Grbec

Pouk smo pričeli 17. aprila preko Meeta, ko so nas presenetili novi ukrepi. Otroci so komaj čakali na pouk, ker se zelo pogrešali sošolce, stik s prijatelji in učiteljicami ter šolske prostore. To se nam je res uresničilo v

soboto, 24. aprila.

Ta dan je bil čudovit, znova so se odprla šolska vrata Slovenske hiše in sprejeli mala srca, navdušena, da se po dolgem spet v živo srečajo. Otroci so zrasli, nasmeh je dal novi zagon pouku. Učilnice so bile urejene, kot določajo nova pravila. Pripravili smo zelo strogi protokol za druženje in otroci so resno sprejeli vsa navodila, merjenje vročine, umivanje rok, špricanje z alkoholom,

novi urniki za odmor, a vse to ni uspelo skribi sreče, ki je nad maskami sijala v očeh. Tako je vsaka skupina spoznala učitelja. Najbolj navdušeni pa so bili v prvem razredu, sedaj so že pravi šolarji!

Čeprav smo se naslednjo soboto morali vrniti na virtualni pouk, ne izgubimo upanja, da se bomo kmalu zopet vrnili v učilnice in pred tablo odprli srce in glavice za učenje in druženje.

Ne vemo, koliko časa bo tako, a nujno je, da pazimo nase in na bližnje. Upamo, da se bodo stvari izboljšale in se bo dalo kmalu nazaj v našo drago Jegličevo šolo. Priporočili smo vse družine Bogu, Materi Mariji in na poseben način tudi svetemu Jožefu, ki je vedno na ustvarjalni način rešil izzive. Naj tudi nam upanje ne upade in naj nas iznajdljivost še bolj poveže kot slovenska šolska družina.

Lepo vas pozdravlja šolski odbor Jegličeve šole.

SLOVENŠČINA ZA VSE

Tečaj smo začeli 10. aprila, a se spet srečali le na zaslonu in se prisrčno pozdravili.

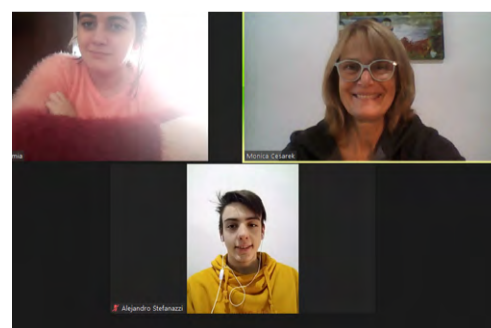
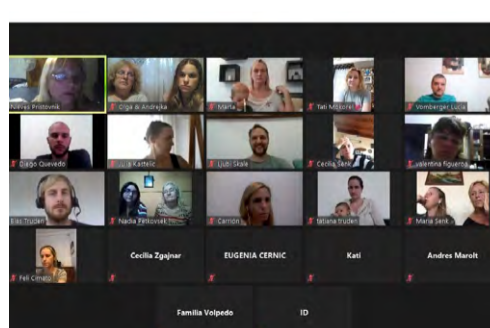
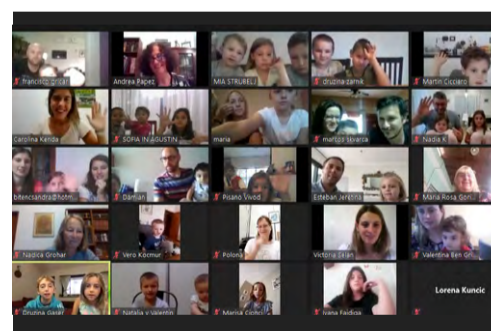
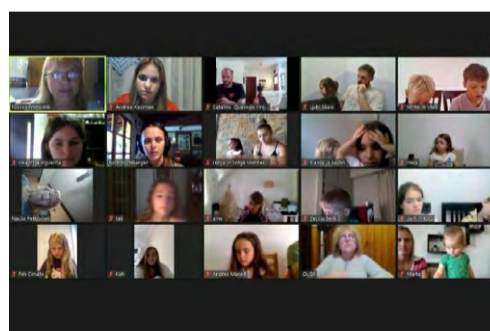
Študentom smo posredovale letošnji načrt s poudarkom na 30. letnici osamosvojitve Slovenije. Omenile smo tudi zelo plodnega pisatelja Josipa Jurčiča, ker so ob stoletnici njegove smrti imenovali leto 2021 »Jurčičevo leto«.

Naš pouk poteka virtualno in sicer tako: nižjo raven uči Andreja Šeme Mele, ki ima 8 študentov, srednjo raven, razdeljeno v dve skupini (sedem starejših in dva najstnika), uči Monika Češarek Kenda in najvišjo skupino, ki jo tvorijo tri gospe, pa Anka Savelli Gaser. Tudi letos ni tečaja za začetnike. Veseli smo, ker se vsi zelo trudijo in lepo napredujejo.

Veže jih pravo prijateljstvo, zato se tudi radi srečujejo. Upajmo, da bo ta tečaj obrodil bogate sadove.

MČK

Pouk poteka tudi prek Zooma

NAGRADNI NATEČAJ

KAJ MI POMENI SLOVENIJA?

Prispevke lahko pošljete do 31. maja na e-naslov
nagradni.natecaj.zs.2021@gmail.com

MAJ - MARIJIN MESEC

PRISTAVA

Bodi nam pozdravljena, o nebes kraljica!
Nedelja, 9. maj.

Orgle so zadonele in s srcem smo bili pri Mariji v Lujanu. Kot bi res bili na romanju. Fantje so peli litanije, drugi smo pa z navdušenjem odgovarjali in prosili Marijo za pomoč, se ji zahvalili za prejete milosti ali pa jo samo gledali. Po končanih litanijah smo molili rožni venec in v procesiji s podobo Marije Pomagaj hodili po zeleni Pristavi.

Nadaljevali smo s sveto mašo in seveda vseskozi prepevali Mariji.

Prav lepo je bilo, čutili smo se čisto blizu Lujana, kakor v naši molitvi za domovino: Argentina, poj in hodi.

Po maši smo drug drugega spraševali, kaj je vsak prinesel za kosilo, morda "milanese"? In bi se v prostem času pred procesijo srečali v parku, da gremo skupaj na "gosenico"? To so seveda takoj naredili otroci, ki so takoj po maši stekli na gugalnice in tobogan.

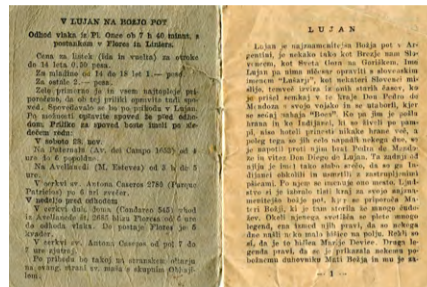
Vse nas je spominjalo na Luján. Domov smo odšli veseli, da smo tudi na Pristavi lepo počastili Marijo. Nikdar dosti hvaljena, Mati in Devica!

Maruša Zurc

Luján, 1936

Romanje v letu 1936
Slovenski romarji so prejeli knjižico, v kateri je bilo natančno zapisano, kako bo romanje potekalo. Potovali so s skupnim vlakom - v tistih časih je malokdo imel svoj lastni avtomobil- program romanja je pa začel ob zgodnji 7. uri, ko je vlak odpeljal, pa do večera, ko so se romarji spet skupaj vrnili na postajo Once. Na predvečer so pa že imeli priložnost za spoved v slovenščini. Knjižico nam je posredoval Andrej Troha, katerega družina se je že od prvih let udeležila romanja. Prav lepa hvala zanj!

SLOMŠKOV DOM

Romanje v času pandemije.

Bližal se je Marijin mesec maj. Poletja je bilo konec in z njim tudi odmora pri omejitvah zaradi pandemije: množična zbiranja so še vedno prepovedana in romanje v Njuno svetišče v Lujanu je tudi letos ukinjeno. To pa seveda ne pomeni, da je zaradi tega tudi ukinjeno zaupanje v Mater božjo, prav nasprotno! Želimo ji priporočiti zdravje in življenja, jo prositi za pomoč, da naša vera ne upade.

V Slomškovem domu smo se zato zbrali, da Marijo počastimo in se ji priporočimo. Prav tako kot v Lujanu, a tokrat doma.

Prostor za bogoslužje je bil naše dvorišče, kot že vse nedelje v času koronavirusa. Jesenska preproga na tleh, vse okoli pa izdelki učencev Slomškove šole, ki so okrasili to pravo cerkev na prostem s slikami za Marijo. To je bila njihova priprava na ta Marijin mesec, pa tudi dar Materi božji in vsem nam.

Pričeli smo malo bolj zgodaj kot druge nedelje, že ob 8.30 so zadoneli prvi akordi litanij Matere božje. Potem je pa zbor moških pustil prostor mladini, ki je s petjem in

instrumenti poživila to romarsko službo božjo in vsem prisotnim vlila svojo mladostno energijo.

Naše skromno romanje smo zaključili s pesmijo "Marija skozi življenje" in marsikdo je bil ob njej prav posebno ganjen. Kako bomo osebno in skupno prebrodili to pandemijo? Ali se bomo kmalu lahko vrnili v naše običajno življenje?

Veliko dvomov in vprašanj, ki jim sami nimamo odgovora. Zaupamo pa, da bo Kraljica Slovencev še naprej varovala naše družine in vso našo skupnost!

Slomškov dom

MISIJSKA TOMBOLA | *Vsi za slovenske misijonarje*

Misijonska tombola je ena najstarejših prireditelj slovenske skupnosti v Argentini - letos bi morala biti že 67. Prva misijonska skupina, pod vodstvom pokojnega g. Ladislava Lenčka CM, je dolga leta pripravljala tombolo v Don Boscu, z leti se je kraj misijonske tombole preselil v Slovensko vas, v zadnjih letih pa kroži po slovenskih domovih v Buenos Airesu. Lansko leto je zaradi pandemije misijonska tombola odpadla. Letos je pripravo tombole prevzela Slovenska Pristava.

Zaradi pandemije in neskončne karantene pristavci niso hoteli tvegati, da bi misijonska tombola znova odpadla in so jo organizirali drugače: Namesto tablic so

dobrotniki dobili kuverto, v katero so položili svoj dar. Namesto dobitkov pa je vsak dobrotnik dobil duhovni blagoslov misijonarjev in hvaležen nasmeh otrok, katerim bo denar namenjen.

Reklame in oglasi so se objavili v našem tedniku, pa tudi po slovenskih domovih, po elektronski pošti, Facebooku in drugih socialnih omrežjih.

Na belo nedeljo, 11. aprila, je po vseh slovenskih domovih in cerkvah potekala misijonska nabirka. Kdor ni mogel k maši je kuverto lahko poslal odbornikom domov ali prosil sosedo, naj kuverto namesto njegove nese in položi v puščico. Nekateri so celo nakazali denar potom bančnega računa.

Akcija je bila zelo uspešna in se je zbralo \$ 386.215.- U\$S 6,554.- in €100.-, kar pričča da je med Slovenci še vedno živa zavest podpiranja slovenskih misijonarjev.

Druga akcija te nabirke pa je še vedno v teku: Zbirajo se tudi znamke. Poglejte, če imate morda doma spravljen album znamk in jih podarite misijonom!

V imenu naših misijonarjev in katerim misijonarji posvečajo svoje življenje, se vsem dobrotnikom toplo zahvaljujemo. Hvala tudi vsej pristavski družini za organizacijo in vodenje misijonske nabirke.

Boj naj vsem stotero povrne!

SVETOVNI DAN ČEBEL V ARGENTINI

Jesenski dan se je rodil oblačen, a sredi jutra se je zjasnilo in sonce se je pokazalo v vseh svoji mogočnosti.

Od leta 2017, ko je OZN na pobudo Slovenije razglasila 20. maj kot Svetovni dan čebel, je veleposlaništvo Republike Slovenije v Argentini vsako leto organiziralo kakšno dejavnost v tem smislu. Na ta datum je bil leta 1734 rojen Anton Janša, prvi učitelj čebelarstva na cesarskem dvoru na Dunaju.

Za letošnjo obeležitev Dneva čebel je veleposlaništvo odločilo darovati slovenski čebelnjak argentinski organizaciji, ki bi bila aktivna na področju čebelarstva. Izbrana je bila Fakulteta za agronomijo Univerze v Buenos Airesu, ki ima v svojem lepem parku tudi oddelek za čebelarstvo. Slovenski čebelnjak je izdelal lokalni mizar Andrej Golob.

Dogodka so se udeležili direktor Sektorja za Evropo na Ministrstvu za zunanje zadeve, mednarodno trgovino in verska vprašanja Claudio Giacomino, veleposlanica Republike Hrvaške Duška Paravić, podsekretarka Združenja čebelarjev Argentine Emiliana Racigh Lazo, državni sekretar za habitat, strukturo in okolje Gerardo Ourracariet, predsednik Zedinjene Slovenije inženir agronomije Jure L. Komar ter ekonomski svetovalec veleposlaništva Republike Slovenije v Argentini, Tomaž Kastelic.

Tako smo se 20. maja ob 11. zbrali ob strogih zdravstvenih protokolih na parku ob glavnem poslojpu Fakultete za agronomijo za ta slavnostni dogodek. Pozdravne govore sta imela dekanja dr. Marcela E. Gally, profesorica katedre za čebelarstvo dr. Alicia M Basilio in veleposlanik Alain Brian Bergant. Dekanja se je zahvalila za dar in poudarila pomen čebel za obstoj narave. Prav tako je omenila, da to srečanje odpira nove možnosti izmenjave in skupnega dela s Slovenijo. Veleposlanik je na kratko opisal zgodovino čebelarstva v Sloveniji in predstavil novo pobudo, da bi vsak prebivalec mesta Buenos Aires na svojem balkonu ali vrtu posadil rože, da bo tako čebelam in drugim opravevalcem omogočeno delo. V ta namen je vsakemu od prisotnih daroval lonček in semena rož.

Po pozdravih je dekanja izročila veleposlaniku spominsko plaketo. Veleposlanik pa je povabil vse navzoče na prigrizek: slovenski med, medena potica in slovenska penina, ob prijetnem razgovoru v lepem parku in na toplem soncu.

JLK

OkrOgle OBLETNICE

Josip Jurčič (1844 - 1881)

Letos mineva 160 let, odkar je Josip Jurčič napisal svojo prvo povest Pripovedko o beli kači, spominjamo pa se tudi 140 obletnice njegove smrti.

Josip Jurčič je bil slovenski pisatelj, časnikar, pripovednik ter avtor prvega slovenskega romana (Deseti brat) in prve slovenske dramske tragedije (Tugomer). Bil je ena osrednjih kulturnih pa tudi političnih osebnosti druge polovice 19. stoletja in že tedaj ga je skrbel slovenska razcepljenost.

Vlada Republike Slovenije je leto 2021 razglasila za leto Josipa Jurčiča.

Življenjepis Josipa Jurčiča

Josip Jurčič se je rodil 4. marca 1844 na Muljavi pri Krki. V otroštvu mu je bil učitelj pri odkrivanju sveta in življenja stari oče, ki mu je pripovedoval pravljice o čarovnicah in strahovih, prigode iz časa turških napadov, o tihotapcih in rokovnjačih, o stiških menihih in s tem v Josipu zbudil veliko domišljijo.

Osnovno šolo je začel na Krki, nadaljeval pa v Ljubljani, kjer je bil sprejet v katoliški dijaški zavod Alojzijevišče. Nekateri vzgojitelji so podpirali njegov pisateljski dar. Že v osmem razredu je služil kruh s pisateljevanjem: urednik Slovenskega glasnika v Celovcu mu je mesečno pošiljal za njegove spise toliko, da je skromno živel.

Imel je komaj 17 let, ko je leta 1861 izdal Pripovedko o beli kači.

Po maturi, leta 1865, je šel na Dunaj, da bi študiral klasično jezikoslovje, a zaradi pomanjkanja sredstev študija ni mogel nadaljevati in se je leta 1868 preselil v Maribor, kjer je dobil službo v uredništvu Slovenskega Naroda. Isto leto je z Josipom Stritarjem in Franom Levstikom izdal zbornik Mladika ter v njem objavil povest Sosedov sin.

Leta 1872 je postal glavni urednik Slovenskega Naroda in se preselil v Ljubljano. Tu je postal z Levstikom osrednja oseba v političnem in kulturnem življenju.

Leta 1880 je skupaj z Jankom Kersnikom, Franom Levcem in Ivanom Tavčarjem ustanovil nov leposlovn list Ljubljanski zvon, za katerega je pisal vse do svoje smrti.

Umrli le 3. maja 1881 za tuberkulozo, star komaj sedemintrideset let. Pokopan je v Ljubljani na Navju.

Delo Josipa Jurčiča

Pričel je ustvarjati v dijaških letih. Na njegovo ustvarjanje su vplivale pravljice, anekdote in pripovedke ljudskega izročila, ki mu jih je pripovedoval njegov ded. Iz te dobe so glavna dela Pripovedka o beli kači, Spomini na deda, kratka povest Prazna vera, kot sedmošolec pa je zasnoval povesti Domen in Tihotapec ter zgodovinsko povest Jurij Kozjak, slovenski janičar, ki je izšla v visoki nakladi pri Mohorjevi družbi v Celovcu.

Na Jurčiča je močno vplival Fran Levstik s svojimi programskimi in jezikoslovnimi spisi. Leta 1865 se je Jurčič osebno seznanil z Levstikom, s katerim sta ostala prijatelja in sodelavca do Jurčičeve smrti.

Ko je odšel na Dunaj se je vpisal na filozofsko fakulteto, vendar je zaradi pomanjkanja denarja moral študij opustiti. Stanoval je v vlažnih prostorih, stradal in prezebal. Večkrat mu je gmotno pomagal Josip Stritar. Kljub težavam pa je bil čas na Dunaju zelo ploden za Jurčičovo ustvarjalnost: v Slovenskem glasniku je objavil povesti Kloštrski žolnir in Hči mestnega sodnika, ki velja za Jurčičevo najboljšo delo z zgodovinsko tematiko. Poleg tega je napisal tudi krajšo povest Golida in pri Mohorjevi družbi izdal povest Grad Rojinje.

Ko je bil na Dunaju je Jurčič tudi izdal prvi slovenski roman - Deseti brat, v katerem je poleg gospode opisal tudi okoliške vaščane, posebno pozornost pa je posvetil vaškima

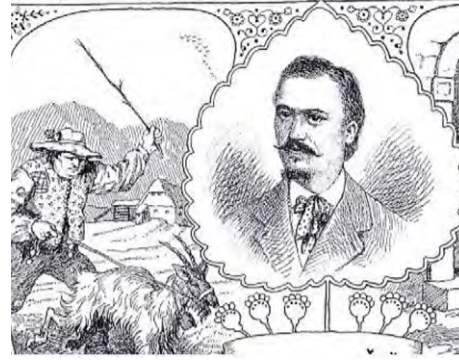

posebnežema Krjavlju in Martinku Spaku, ki se je izdajal za desetega brata. Krjavlju se smejimo, nad dejanji in besedami Martinka Spaka pa se pogosto zamislimo.

Leta 1868 se je Jurčič preselil v Maribor, kjer je delal dve leti kot časnikar pri Slovenskem narodu. Po nenadni smrti urednika Slovenskega naroda je za njim prevzel glavno uredništvo in ga urejal do smrti.

Po letu 1876 se je spet prebudila Jurčičeva ustvarjalna sila. Napisal je več povesti (Bojim se te, Šest parov klobas, Po tobaku smrdiš, Pravda med bratoma, Ženitev iz nevoščljivosti in druge), romanov (Med dvema stoloma, Cvet in sad, Lepa Vida, Rokovnjači) in dramska dela (Tugomer in Veronika Deseniška).

Josip Jurčič je bil eden izmed prvih slovenskih pripovednikov in realističnih pisateljev. V slovensko literaturo je uvedel nove pripovedne oblike: črtice (Jesenska noč med slovenskimi polharji), pripovedke (Spomin na deda), povesti (Domen) in romane. V svojih delih je kot najpogostejšo pripovedno obliko uporabljal dialog. Tematika njegovih del so nevsakdanji dogodki in ljudski posebnosti. V svoja dela je vpletal kmečke značaje in slovensko narodno vprašanje.

Ali ste vedeli?

- Da so v njegov spomin poimenovali Jurčičev trg v Ljubljani ter ulico v Novem mestu?
- Da se po njem imenuje Jurčičeva pot, ki poteka v dveh odsekih od Višnje Gore do reke Krke? Pot se prične v Višnji Gori, kjer je Josip Jurčič obiskoval osnovno šolo, nadaljuje pa po poteh, ki jih je vsakodnevno prehodil od domače vasi Muljava do šole. Nekateri kraji se pojavijo tudi v njegovih delih, kot na primer grad Roje v delu Grad Rojinje, najbolj poznani pa sta Višnja Gora iz Kozlovske sodbe v Višnji Gori in Muljava iz Desetega brata. Na Muljavi je možen tudi ogled Jurčičeve rojstne hiše. Leta 1998 pa je bila dodana šolska pot od Muljave do Krke, kjer je pisatelj obiskoval osnovno šolo med letoma 1851 in 1855. Obiskovalci poti pa se srečajo tudi z znamenitostmi tamkajšnjih vasi, med drugim z izvirov Krke.

• Da je Jurčičeva hiša na Muljavi obnovljena in je ena od spomenikov kmečkega stvarstva na Slovenskem?

• Da Kulturno društvo Josip Jurčič poleg domačije tradicionalno uprizarja Jurčičeva dela na prostem?

• Da je Josip Jurčič začel hoditi v šolo s sedmimi leti, vendar se niti brati ni naučil, zato je šolo za eno leto pustil? Brati ga je naučila starejša sestra Marija. Potem se je vrnil v šolo na Krki in jo uspešno dokončal.

• Da je v gimnazijskih letih najraje prebiral škotskega romanopisca Walterja Scotta?

• Da je Jurčičevo najbolj prevajano delo "Kozlovska sodba v Višnji Gori"? Bila je prevedena v 12 evropskih jezikov.

• Da je Jurčič zgodovinsko tragedijo "Veronika Deseniška" dokončal komaj tri dni pred svojo smrtjo?

• Da je nosila njegovo ime slovenska sobotna šola, v kateri so se med leti 1958 in 2016 zbirali slovenski otroci iz Carapachaya, Argentina?

• Da so Jurčičeva dramska dela bila uprizorjena med nami v Argentini vsaj sedemnajstkrat? Desetega brata so različni odri uprizorili devetkrat, zadnja je bila na odru "Veronika Deseniška" meseca novembra 2018.

Nekaj misli Josipa Jurčiča:

- Ime nič ne velja; vprašanje je, kakšen je človek, ki ga ima.
- Lepa je narava, lepša in višja pa je njena krona - človek. In če ji ostane zvest, če se more ohraniti v soglasju z njo, ima vse, ker ima mir.
- Govori, kar ti srce da na jezik, in s tem ne moreš govoriti krivo!
- Bistroumni Slovenci se bodo zmerom učili tujih jezikov, samo to hočemo, da se domači ne zaničuje, da se slovenski jezik na naši slovenski zemlji kot prvi spoštuje.
- Skrbimo najprej, da svojo narodnost ohranimo in utrdimo, kajti izgubljeno svobodo lahko privojujemo nazaj, a narodnost izgubljena je na veke izgubljena.
- Kjer ljudje bero in vedo, za kaj gre, tam so trdni. Kjer manjka zavednosti, tam ni gotovosti in tam je sleparjem in tujcem vedno hvaležno polje. Glavni nalog rodoljuba je nevednost in nezavednost iz naroda trebiti.

• Dokler nam šole ne dajo naroda, ki bode čitati znal in čital, dokler ne bode narodna zavest med našimi ljudmi, tako dolgo se bomo z brezzakonjem borili in še kako pobitje doživeli.

“

Če ne bomo na branju in šolanju nič delali, potlej ne bode kasneje nič pomagalo tožiti, da vsa boljša in višja mesta tujci zasedajo, ako domače inteligencije ne bode.

”

• Samo ideje liberalizma, niti klerikalizma nas ne bodo rešile, nego reši nas edino duševno in materialno delo, podloga vsem idejam. Zato vrnimo se k literarnemu delu!

• Učite se prej, predno govorite, ne blebečite o stvari, ki je ne poznate. Slovnico v roko, predno sodite, očala si kupite, predno berete knjigo za vas s sedmimi pečati zapečateni.

• Ne gre politike in osebne antipatije nositi v zavode, kamor ne spadajo, da imamo vsi sveto služiti sveti domovini z glavo in persom, ne s kimanjem in odrivanjem drugih. Lahko je doseči slogo, samo ako se pošteno hoče.

• Zedinjenje Slovencev je prapor, pod katerim se zbirajo naše duševne moči, pod tem praporom smo hodili v boj za narodne pravice, samo v potrditvi narodnega programa smo našli rešitev pred tujci, samo oni narod, ki je sam gospod na svoji zemlji, lahko pride do blagostanja.

“

Ne cepimo svojih moči, ampak združimo jih; pustimo pričkanje o novih programih. Najlepše fraze so mrtve, če jih ne oživi narodov duh.

”

Viri:

Wikipedia
Časnik.si
Slovenski biografski leksikon
Delo
RtvSlo
Ognjišče
Marjan Pertot: Slovensko gledališče v Argentini

Pripravil: Jože Jan

ALMANAH 49.0 | *Novim doživetjem naproti*

Ob koncu 4. letnika SSTRMB, to je bilo v daljnem novembru 2019, nam je razredničarka naložila našo zadnjo počitniško nalogo: vsak naj pripravi svoj prispevek za Almanah. Naslov spisa je bil "Jaz jutri".

In tako smo januarja in februarja 2020 razmišljali in pisali o naših načrtih in sanjah. Kako si zamišljamo bodočnost in sebe v njej? Kaj od nje pričakujemo? Kaj nas veseli? Pisali smo o naših projektih, o poklicu, o slovenski skupnosti, o naših družinah.

Čeprav je pandemija Covid-19 že nekaj časa razsajala po svetu, je do nas prišla šele marca 2020 in spremenila naše življenje. Vlada je odredila "dvotedensko" karanteno, ki se pa še vedno vleče...

Po malo več kot letu dni so skoraj vse te sanje še vedno le to: sanje. Še almanaha nam ni uspelo objaviti v predvidenem času! Pandemija je ustavila svet, ugrabila marsikatero načrte.

A Rast 49 se ni vdala, z optimizmom in iznajdljivostjo smo delali naprej in odločili, da tudi naš almanah prilagodimo novim razmeram.

Danes vam predstavljamo naš Almanah - prvi, ki je izšel na spletu! Naslov "Novim doživetjem naproti" priča, da tudi v teh zapletenih časih ohranjamo mlado energijo. Prispevke smo napisali pred pandemijo a verjemite, da so naši načrti in optimizem danes bolj živi kot nikoli. Pripravili smo jih iz ljubezni do naših slovenskih korenin, ki jo želimo deliti z vami, in v upanju, da se bo kmalu uresničilo naše tako dolgo pričakovano potovanje v Slovenijo!

Naše prispevke lahko preberete s klikom na naslovnico. Veseli bomo vašega odziva in vzpodbudnih sporočil na naših straneh Facebook in Instagram.

RAST 49

Pozdrav !

V sodobnem času človek lahko doseže skoraj vse, kar si želi in vse cilje, ki si jih postavi, če se le malo potruji.

Toda leto 2020 je z velikim STOP-om blokiral svet. Pandemija nas je zmedla. Naši »vsemogočni« načrti se tokrat niso uresničili, kakor smo normalno pričakovali. Z začudenjem smo sprejeli »začasno« spremembo vsakdanjega življenja. Koliko bo to trajalo? Petnajst dni, en mesec, devet mesecev? Točnega datuma, ni nihče vedel. Vse je bilo negotovo. Predstavljam si šok, ki ga je ta dogodek vtisnil v vsakega člana Rasti 49!

Mislím, da je vsak od vas v tem času doživel vsa mogoča čustva in razpoloženja: upanje, pričakovanje, jezo, žalost, razočaranje, osamljenost, veselje, prijateljstvo, molitev, nove možnosti in spet razočaranje. Prepričana sem, da ste skozi celo leto poslušali najrazličnejše argumente vaših dragih, ki so vas poskušali potolažiti, ko je bilo treba potovanje spet in spet preložiti. Verjamem tudi, da ni nič zaleglo. S skrčenim srcem smo vsi sledili spremembam datuma potovanja, in prav nobeden ni mogel nič pomagati. STOP je postal dejstvo.

Želim deliti z vami znano misel Viktora Frankla, najpomembnejšega avstrijskega misleca 20. stoletja. Frankl se je v taborišču Auschwitz ves čas boril, da je ohranil smisel življenja. Prepričan je bil, da čeprav so mu v ujetništvu odvzeli vse, je še zmeraj ohranjal notranjo svobodo, katere se nihče ni mogel dotakniti: vedno lahko svobodno odloča, kakšen odnos bo imel do tega, kar se

mu dogaja.

Tudi vi, draga Rast 49, ne morete spremeniti razmer. Od vas pa odvisi kako jih doživljate: ali ostanete jezni, žalostni in zagrenjeni, ali pa sprejmete odkritje, da ste izvoljeni za nekaj novega. Ste generacija premora, drugačne energije, in vse to vas preoblikuje.

Vsak od vas je bil in je sposoben biti tako svoboden, da lahko mirno sprejema dejstva, se sooči z njimi, jih preizkusi, oceni razne možnosti, in končno preprosto poslušaja svoje nauke. Izkoristite take (čeprav nezaželene) »vaje«, ki vam jih postavlja življenje. Čutili boste, da vas še bolj osvobajajo, vas bogatijo, utrjujejo vaš značaj in vas delajo močnejše. Vadite svobodo, ki jo imate v sebi, uporabljajte jo v iskanju dobrega, resnice, odkrivanju sočloveka; načrtujte velike stvari, da postanete najboljša verzija sebe v korist družbe.

Na tej poti vedno iščite Gospoda, ki vam stoji ob strani, vas spodbuja, neskončno ljubi, in vas je ustvaril svobodne: po Njegovi podobi in sličnosti. On je Skala ki se ne spreminja, nikoli vas ne bo zapustil, čeprav se vam včasih zdi, da se je skril.

Ostali nam boste v spominu kot nepozabna Rast 49. Še naprej vas spremljamo z molitvijo in v upanju, da se vam izpolni želja pričakovanega potovanja. Pred nami je dolgo in tudi tvegano leto, zato nam ostanite blizu in nam z vašo izkušnjo in pozitivno silo pomagajte prečkati vse STOP tablice, ki nam jih je postavila pandemija in ki nas zadržujejo v osebni in skupni življenju.

Želim vam vse dobro!

Julka

Povezave na:

Facebook

Instagram

Almanah RAST 49

NAGRADNI NATEČAJ | *Kje sem bil pa jaz leta 1991?*

»Kje sem bil pa jaz leta 1991?« je vprašanje, ki si ga je gotovo vsak že postavil letošnjo leto, ko praznujemo 30. obletnico ene najpomembnejših odločitev za našo Slovenijo, odločitev, da postanemo samostojna in neodvisna država. Če pa ne, vas Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu vabimo, da vas misli prav zdaj popeljejo 30 let nazaj, v to pomembno leto. Kje ste bili? Kaj ste počeli? Se vam je zgodil še kakšen drug prelomen življenjski dogodek? Se morda še spomnite, o čem ste takrat razmišljali? Iščemo vaše osebne zgodbe, razmišljanja, občutke, stare fotografije. Iščemo vaše spomine na leto 1991.

Kdo se lahko prijavi?

Prijavite se lahko vsi, ki želite svoje življenjske trenutke deliti z nami, da skupaj oživimo in spletemo mozaik spominov na leto 1991.

Kako sodelujem?

Zapišite svojo zgodbo, morda poiščite stare fotografije, posnetke, karkoli kar vas popelje v ta čas in nam vse skupaj do nedelje, 20. junija

2021, pošljite na elektronski naslov pr.urad.slovinci@gov.si. V sporočilu dodajte še vaše osnovne kontaktne podatke (ime in priimek, kraj bivanja, elektronski naslov).

Nagrada?

Podarili bomo kar šest nagrad. V sodelovanju s Parkom vojaške zgodovine Pivka, ki hrani in razstavlja tudi obsežno zbirko »Pot v samostojnost«, kjer prikazuje potek osamosvajanja Republike Slovenije, vam bomo omogočili ogled že omenjene razstave pa tudi drugih zanimivih zbirk. Podarili pa bomo tudi tri zastave Republike Slovenije.

- Družinska vstopnica za ogled zanimivih muzejskih zbirk in razstav, eden od članov pa bo lahko preizkusil svoje sposobnosti na simulatorju letenja z letalom MiG-21.

- Dve vstopnici za ogled muzejskih zbirk in razstav z atraktivnim ogledom notranjosti podmornice.

- Vstopnica za ogled muzejskih zbirk in razstav z atraktivnim ogledom notranjosti

podmornice.

- 3x zastava Republike Slovenije.

Razglasitev nagrajencev?

Ker so vsi spomini dragoceni in neprecenljivi, bo o nagrajencih, med vsemi, ki se boste odločili sodelovati v nagradni igri, odločal žreb. Nagrajence bo izžrebala ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Helena Jaklitsch, v četrtek, 24. junija, dan pred dnevom državnosti, osrednjim praznikom naše domovine.

Dodatna pojasnila

Sodelovanje v nagradnem natečaju se šteje kot soglasje, da se lahko prispele zgodbe in fotografije uporabljajo za morebitno razstavo in komuniciranje povezano z nagradnim natečajem. Prav tako se s prijavo kandidat strinja, da lahko Urad uporablja njegove osebne podatke za potrebe izvedbe natečaja.

Dodatne pojasnila in informacije dobite na tel. št. (+386) (0)1 230 80 18 ali prek elektronske pošte: pr.urad.slovinci@gov.si.

Naj vas misli popeljejo 30 let nazaj, v čas, ko se je osamosvajala naša Slovenija. Kje ste bili? Kaj ste počeli? Iščemo vaše osebne zgodbe, razmišljanja, občutke.

KAKO SODELUJEM?

Zapišite svoje spomine, morda poiščite kakšno fotografijo in nam vse skupaj do 20. junija 2021 pošljite na pr.urad.slovinci@gov.si.

NAGRADE?

- Vstopnice za ogled razstav Parka vojaške zgodovine,
- knjižne nagrade,
- zastava Republike Slovenije.

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Nagradni natečaj

KOLENDAR

6. junija
Spominška proslava

13. junija
Procesija sv. Rešnjega telesa

20. junija
Očetovski dan - Nabirka za Zvezo mater in žena

27. junija
Proslava Dan Državnosti

17. julija
Večer na Pristavi

OSEBNE NOVICE

† SMRTI

Smrt je v tem letu hudo prizadela Slovensko vas.

Umrli so:

23. februarja, društveni podpredsednik **Stane Jemec**, star 67 let.

4. marca, **Marjan Habič**, star 68 let.

30. aprila, **Zdenko Rot**, poslednji domobranec v vasi, v lepi starosti 95 let.

5. maja, **Cvetka Urbanija**, dolgoletna profesorica angleščine v srednji šoli, stara 75 let.

Upamo, da vsi srečno počivajo pri Bogu in pri Njem uživajo plačilo za svoja dobra dela!

“ ZA RAZMISLEK IN NASMEH ”

“En dober pregovor na dan, prežene slabo voljo stran”

PREGOVORI IN CITATI

NARAVA

Med 22. in 30. majem poteka v Sloveniji “Teden slovenskih naravnih parkov”, V tem tednu se bodo v slovenskih parkih vrstili številni dogodki, pohodi, razstave, vodeni izleti in druge prireditve.

Naravni parki Slovenije predstavljajo najvrednejše pokrajine slovenskega ozemlja z vidika ohranjanja naravnih vrednot. Slovenija ima en narodni park (Triglavski narodni park), tri regijske parke (Kozjanski, Notranjski in Regijski park Škocjanske jame), 34 krajinskih parkov, 66 naravnih rezervatov in 1200 naravnih spomenikov, ki skupaj obsegajo 13% slovenskega ozemlja. Poleg tega ima Slovenija še dva geoparka, nekaj botaničnih vrtov in 144 spomenikov oblikovane narave. Ste jih že obiskali?

O naravi nam lepo govorijo tudi pregovori, prisluhnimo nekaterim:

- **Narava ni šola, lahko pa veliko uči.** (slovenski pregovor)
- **Če človek resnično ljubi naravo, lahko povsod najde lepoto.** (Vincent van Gogh, nizozemski slikar)
- **Pomagaj naravi in narava ti bo pomagala.** (španski pregovor)
- **Če bi narava imela toliko zakonov, kot jih ima država, ji še sam Bog ne bi mogel vladati.** (Ludwig Borne, nemški pesnik, pisatelj, kritik in novinar)
- **Kadar se narava zbudi, človek utihne.** (španski pregovor)
- **Narava je edina knjiga, ki na vseh listih nudi veliko vsebine.** (Johann Wolfgang von Goethe, nemški

pisatelj, pesnik, dramatik, politik, znanstvenik in filozof)

- **Karkoli narava dela, ničesar ne dela naglo.** (Jean Baptiste de Lamarck, francoski botanik, biolog, vojak in akademik)
- **Zdravnik zdravi, narava ozdravi.** (latinski pregovor)
- **Ne obtožuj narave! Svoje je opravila; opravi še ti svoje.** (John Milton, angleški pesnik)
- **Bog odpusti vedno, človek včasih, narava nikoli.** (španski pregovor)
- **Narava ni nikdar izdala srca, ki jo je ljubi-lo.** (William Wordsworth, angleški pesnik)
- **Narava ne dela skokov.** (latinski pregovor)

Pripravil Jože Jan

PROŠNJA ZA BRALCE

Če imate slike ali kak drug material iz manifestacije na Plaza San Martin leta 1991, prosim pošljite na e-naslov: svobodna.ba@gmail.com

Hvala za sodelovanje!

»SICER PA VEMO,
DA NJIM, KI LJUBIJO BOGA, VSE PRIPOMORE K DOBREMU,
NAMREČ NJIM, KI SO BILI POKLICANI PO NJEGOVEM NAČRTU.«
(Pismo Rimljanom 8,28)

Vsem prijateljem in znancem sporočamo vest, da je v nedeljo 9. maja, odšla k Bogu naša predraga

Cvetka Urbanija

Žalujemo:

Sestri Mari in Slavka ter brata msgr. Franci in Srečo Urbanija. Nečaki Mariana, Pavle, Monika, Geraldine, M. Fernanda, Mariela in Lucas ter njih družine. Vse ostalo sorodstvo in prijatelji.

Buenos Aires, Bariloche, Rosario, Cleveland in Slovenija

K SKUPNEMU IZVIRU

DAN MOLITVE IN POSTA ZA DOMOVINO OB 30-LETNICI SLOVENSKE DRŽAVE

Vabljeni, da se pridružite:

- devetdnevnic od 16. do 24. junija
- 24. ur molitve in posta od 21. do 22. junija

Molitev bo potekala preko spleta.

Prijavi se na email mateja.macek@odvetnicamacek.si

SPOMINŠKA PROSLAVA
OB 76-LETNICI

Pravijo, da ...

NEDELJA, 6. JUNIJA 2021 OB 16.

V PRIPRAVI IN IZVEDBI SLOVENSKEGA DOMA SAN MARTIN

YouTube

BUENOS AIRES - ARGENTINA

Svobodno Slovenijo podpirajo

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE ZA SLOVENCE V
ZAMEJSTVU IN PO SVETU

KOPAC S.A.
Fábrica de tubos y envases de cartón

Antonio Podržaj e Hijos S.R.L.

Grupo HZ

briganti
PREMIUM LEATHER SHOES

GOLOMAX
SUPERMAYORISTA DE OFERTAS

CKC
LABORATORIOS CKC
ARGENTINA S.A.

CA
CONSULTORES
ASOCIADOS

oblak